

Nye Veier AS
Att. Bjørn Wattne Østerhus
Tangen 76
4608 KRISTIANSAND S

Saksbehandler, innvalgstelefon
Ole Martin Aanonsen, 37 01 78 51

Oversendelse av tillatelse etter forurensningsloven for driftsfasen av E39 delstrekning Mandal øst til Mandal by - Nye Veier AS

Statsforvalteren i Agder gir Nye Veier AS tillatelse til utslipp av overvann og rensset tunnelvann etter forurensningsloven § 11, jf. § 16. Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt. Tillatelsen gjelder fra dags dato.

Statsforvalteren vedtar at forurensningsforskriften § 39-4 sats 5 kommer til anvendelse i denne saken. Nye Veier AS skal betale kr 67 600,- for Statsforvalterens arbeid med tillatelsen.

Vedtak om tillatelse og vedtak om gebyrsats kan påklages av berørte parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker.

Vi viser til søknaden om utslippstillatelse datert 28. mai 2021 fra Hæhre Entreprenør AS på vegne av Nye Veier AS med supplerende informasjon til søknaden datert 22. oktober 2021.

Vedtak

Vedtak om tillatelse

Statsforvalteren i Agder gir tillatelse til forurensende virksomhet etter lov 13.3.1981 nr. 6 om vern mot forurensinger og om avfall (forurensningsloven) på visse vilkår.

Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt dette brev. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11 jf. forurensningsloven § 16.

Tillatelsen kan senere endres i medhold av forurensningsloven § 18. Endringer skal være basert på skriftlig saksbehandling. Endringssøknad må foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

Brudd på utslippstillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79. Også brudd på krav som følger direkte av forurensningsloven og produktkontrollloven samt forskrifter fastsatt i medhold av disse lovene er straffbart.

Vedtak om saksbehandlingsgebyr

Nye Veier AS skal betale gebyr for vår behandling av søknaden, jf. forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) kapittel 39-3. Vi viser til varsel om gebyr datert 18. august 2. februar 2021. Vi varslet sats 5 (kr 67 600,-) eller sats 4 (kr 101 500,-) for behandling av søknaden.

Statsforvalteren vedtar at forurensningsforskriften § 39-4 sats 5 kommer til anvendelse i denne saken. Nye Veier AS skal betale kr 67 600,- for vårt arbeid med tillatelsen. Hjemmel for vedtaket er forurensningsforskriften § 39-3, jf. § 39-4.

Ressursbruk knyttet til saksbehandlingen er lagt til grunn ved fastsettelse av gebyrsats. Herunder hører gjennomgang av søknaden, korrespondanse med søker, høring av saken samt endelig ferdigstillelse av tillatelsen. Innsats fra andre fagpersoner hos Statsforvalteren inngår også.

Miljødirektoratet vil ettersende faktura.

Frister

Tabell 1. Tabellen viser oversikt over krav med spesifikke frister satt i tillatelsen.

Tiltak	Frist	Referanse
Innsending av oppdatert måleprogram for rapporteringspliktige komponenter.	31.01.2022	8.4
Vurdering av behov for oppdatering av miljøovervåkningsprogram i tillatelse nummer 2019.0867.T	31.01.2022	9.1
Innsending av årsrapport til Statsforvalteren	01.03 hvert år	8.5

1. Kort om bakgrunnen for saken

Nye Veier AS fikk den 2. oktober 2019 tillatelse til utslipp fra midlertidig anleggsvirksomhet i forbindelse med opparbeidelse av ny E39 mellom Døle bru og Mandalselva samt tilførselsvei mellom ny E39 og Mandal by. Delstrekningen har i anleggsperioden blitt benevnt Mandal øst – Mandal by. I tillatelsen til utslipp fra midlertidig anleggsvirksomhet punkt 11 er det fastsatt krav om at virksomheten skal søke om tillatelse til utslipp fra veianleggets driftsfase før anleggsfasen er ferdig.

Hæhre Entreprenør AS har på vegne av Nye Veier AS søkt om fastsettelse av grenseverdier for suspendert stoff, pH og oljeforbindelser i rensset vann fra tunnelutslipp før vannet går til infiltrasjonsbasseng. De har også satt opp et forslag til miljøovervåkingsprogram for veiens driftsfase. Hæhre entreprenør har i sin søknad også vurdert risiko for forurensning fra overvannet i veianleggets dagsone, hvor infiltrasjon i grunnen gjennom egnede masser er den valgte rensemetoden.

2. Rettslig utgangspunkt

Forurensningsloven

Når Statsforvalteren vurderer om tillatelse til forurensende virksomhet skal gis, og eventuelt på hvilke vilkår, skal vi legge vekt på de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket sammenholdt med fordeler og ulemper tiltaket for øvrig vil medføre, jf. forurensningsloven § 11 siste ledd. I vurderingen vil vi særlig ta i betraktning i hvilken grad den omsøkte virksomheten er akseptabel sett i lys av forurensningslovens formål og retningslinjer i §§ 1 og 2.

Forurensningsloven § 8, 3. ledd viser til at forurensninger som ikke medfører nevneverdige skader eller ulemper kan finne sted uten tillatelse etter § 11.

Naturmangfoldloven

Lov om forvaltning av naturens mangfold (Naturmangfoldloven) sine forvaltningsmål i §§ 4 og 5 ligger til grunn for Statsforvalterens myndighetsutøvelse. Videre skal prinsippene i §§ 8 til 12 om blant annet kunnskapsgrunnlag, føre- var-tilnærming og samlet belastning legges til grunn som retningslinjer når vi treffer beslutninger som berører naturmangfold.

Vannforskriften

Forskrift om rammer for vannforvaltningen (vannforskriften) inneholder forpliktende miljømål om at myndighetene skal sørge for at alle vannforekomster skal oppnå god kjemisk og økologisk tilstand innen 2027, med mindre det er gitt unntak med hjemmel i forskriften § 9 eller § 10.

Nasjonalt prioriterte stoffer

Forurensningsmyndighetene har et mål om å kontinuerlig redusere utslipp av nasjonalt prioriterte stoffer (se vedlegg 1 i tillatelsen) med mål om at utslipp av slike stoffer blir stanset innen 2020, jf. Klima- og miljødepartementet, *Handlingsplan for ein giftfri kvardag 2021–2024*.

3. Statsforvalterens vurdering

3.1. Begrunnelse for vedtaket

Avrenning fra veibanen og tunnelvaskevann kan inneholde forurensninger som veistøv, tungmetaller, miljøgifter (som PAH, olje, ftalater osv), såperester og veisalt. Forurensningene kommer fra bremses, dekk (mikroplast), katalysatorer, karosseri, forbrenningsrester, olje- og bensinsøl, slitasje fra vei (asfalt), veisalt, plantevernmidler og vaskemidler. Det er forventet et høyere innhold av forurensninger i tunnelvaskevann enn fra avrenning fra dagsoner. Over tid vil forurensninger samles opp inne i tunnelen og være mer oppkonsentrert, og ved tunnelvask vil dette kunne medføre uønskede utslipp av forurensning dersom det ikke håndteres på en forsvarlig måte.

Som følge av at vaskevannet inneholder en oppkonsentrert mengde forurensning, er det etter hvert blitt vanlig å gi utslippstillatelse for utslipp av tunnelvaskevann fra nye veianlegg med høy ÅDT. Dette er med på å begrense utslipp av miljøskadelige stoffer til vannforekomster og andre sårbare naturområder og drikkevannskilder, samtidig som det fastsettes konkrete grenseverdier for hvilke utslippsmengder som kan aksepteres.

Vi forventer at mye av forurensningen fra tunnelvask og overvann fra vei vil være partikkelbundet og knyttet til veistøv. Dette gjelder i særlig grad tungmetaller og organiske miljøgifter. Det er derfor viktig at Nye Veier AS har gode rutiner ved vasking av tunnel, optimaliserer vaskefrekvenser og for

øvrige gjennomfører nødvendige tiltak for å unngå forurenset utslipp til vann og vassdrag i forbindelse med vasking og annet vedlikeholdsarbeid.

Statsforvalteren har gjennom vår behandling av søknaden gjort en vurdering av de ulike komponentene som kan forventes å oppstå i driftsfasen av E39 mellom Mandal Øst og Mandal by, og den påvirkningen disse kan forventes å ha på resipientene i området. Utslippskomponentene er vurdert i henhold til bestemmelsene i naturmangfoldloven § 7, jf. §§ 8-12 og vannforskriften §§ 4 og 12.

Der vi har funnet grunn til å tro at forurensningen vil kunne være av vesentlig betydning, har vi valgt å fastsette grenseverdier for de mest sentrale komponentene. For de områder eller komponenter der vi ikke forventer å finne forurensning som kan sies å være av vesentlig omfang, har vi valgt å ikke fastsette grenseverdier, jf. forurensningsloven § 8 3. ledd, men Nye Veier skal kartlegge eventuell påvirkning fra utslippene gjennom pågående miljøovervåkning og/eller utslippskontroll.

3.2. Begrunnelse for utvalgte vilkår og krav

3.2.1. Tillatelsens ramme (punkt 1 i tillatelsen)

Tillatelsens ramme omfatter både rensert tunnelvann og urensert overflatevann som ledes til terreng. Overvann er tatt med i tillatelsens ramme med bakgrunn i at det i tillatelsens vilkårsdel punkt 3.1.2. er satt vilkår om dokumentasjon av mulig påvirkning på resipientene knyttet til diffuse utslipp, jf. vilkårsdelens punkt 8 og 9.

Kunnskapsgrunnlaget jf. naturmangfoldloven § 8, vurderes å være godt for resipientene langs delstrekningen, og det er innhentet store mengder biologiske og kjemiske data i forkant av både reguleringsplanprosessen og utslippstillatelsen for anleggsfasen samt at det er gjennomført miljøovervåkning i hele anleggsfasen for veianlegget. Denne vil fortsette i dagens omfang inntil det foreligger tilstrekkelig dokumentasjon på at anlegget ikke har negativ påvirkning på naturmiljøet, og Statsforvalteren etter søknad fra Nye Veier AS endrer kravet til miljøovervåkning.

3.2.2. Utslipp til vann (punkt 3.2 i tillatelsen)

Utslipp av rensert tunnelvann skal ledes til Mandalselva gjennom etablert overvannsledning, etter at vannet først har blitt holdt tilbake i sedimentasjonsbassenget i en tilstrekkelig lang periode og deretter ført til infiltrasjonsbasseng. Statsforvalteren har vurdert Nye Veiers sårbarhetsanalyse og risikovurdering, og vi deler deres syn på resipientens sårbarhet.

Vi vurderer veiens driftsfase å ha lavere risiko for større forurensninger av suspendert stoff og endringer i pH enn hva som har vært tilfellet i anleggsfasen. Som følge av de store vannmengdene som til enhver tid er i Mandalselva, vil det være liten sannsynlighet for at utslipp av rensert tunnelvann vil kunne påvirke resipienten i vesentlig grad. Vi vurderer derfor sannsynligheten for miljøskade vurderes til å være lav.

Tilførsel av mikroplast fra bl.a. bildekk og veimaling med plaststoffer har fått et økende fokus de senere årene. Det er lite forskning omkring konsekvensene av disse utslippene til vann og vassdrag. Mikroplasten kan inneholde miljøgifter, men kan også binde til seg ulike typer miljøgifter og kan medføre skade for organismer som får i seg mikroplasten.

Med bakgrunn i føre-var-prinsippet, jf. naturmangfoldloven § 9, mener vi derfor at Nye Veier AS gjennom prøvetaking og analyse må vurdere mikroplastutslippet i rensert tunnelvann og om nødvendig vurdere tiltak for å begrense utslippet av mikroplast.

Under tunnelvaskingen vil vi forvente at mye av de miljøskadelige stoffene fra tunnelen sedimenteres i sedimentasjonsbassenget og infiltrasjonsbassenget. Det er derfor viktig å ha tilstrekkelig oppholdstid slik at partiklene får tid til å bunnfelle. Statsforvalteren setter ikke spesifikke krav til oppholdstid, men forutsetter at vurderinger av dette er gjort i forbindelse med miljørisikoanalyse og prosjektering, slik at rensebassengene er tilstrekkelig dimensjonert og fungerer etter hensikten slik at utslippene ikke medfører forringelse av vann og vassdrag.

I supplerende opplysninger til søknaden fremgår det at Nye Veier AS ikke skal benytte såpe i forbindelse med tunnelvask, da de har god erfaring med dette fra andre veistrekninger. Dette reduserer bruken av kjemikalier, og dermed også risikoen for miljøskadelige utslipp. Dersom Nye Veier AS på et senere tidspunkt vil ta i bruk såpe ved tunnelvask, må de utvide utslippskontrollen med relevante parametere for å fange opp eventuelle utslipp knyttet til såpebruken, og Nye Veier AS må kunne redegjøre for at utslippet ikke er av miljømessig betydning.

Vi finner at den valgte renseløsningen for tunnelvann er hensiktsmessig i forhold til det omfanget og de mulige konsekvensene utslippet har, og de forventede utslippsmengdene- og konsentrasjonene er ikke ventet å vesentlig endre resipientens samlede belastning, jf. naturmangfoldloven §§ 10 og 12. Vi kan ikke se at utslippet av rensed tunnelvann vil kunne føre til en reduksjon i tilstand eller ha en negativ innvirkning på resipientens sannsynlighet for å oppnå miljømålet, jf. vannforskriften § 4. Vannforskriften § 12 kommer følgelig ikke til anvendelse.

Statsforvalteren har valgt å fastsette grenseverdier for pH, suspendert stoff og oljeforbindelser i det rensede tunnelvannet, og målepunktet for analysene skal være etter utløp fra infiltrasjonsbassenget og før påslipp til overvannsledningen, som leder det rensede vannet til Mandalselva. Valg av målepunkt er gjort for å sikre mest mulig representativ prøvetaking av det reelle utslippet fra virksomhetens aktivitet.

Selv om Statsforvalteren ikke fastsetter grenseverdier for metaller, øvrige organiske miljøgifter, mikroplast eller salter, forventer vi at relevante parametere inngår i prøvetakingsprogrammet som omfatter rensed tunnelvaskevann.

Om suspendert stoff

Nye Veier har søkt om en grenseverdi for suspendert stoff på 100 mg/l etter utslipp fra sedimentasjonsbassenget og før innløp til infiltrasjonsbassenget. Statsforvalteren mener at alle tekniske installasjoner som reduserer forurensningen skal medtas i vurderingen av rensegrad og ved fastsetting av grenseverdi. Ved å fastsette en grenseverdi for suspendert stoff lik 25 mg/l ut fra infiltrasjonsbasseng og før påslipp til overvannsledning, vil målingen være representativ for hva som faktisk føres til Mandalselva. Vi mener mengden suspendert stoff som kan holdes tilbake gjennom tilstrekkelig oppholdstid i sedimentasjonsbassenget og infiltrasjonsbassenget tilsier at 25 mg/l er et krav som er realistisk å oppnå. Denne grenseverdien samsvarer også med utslippstillatelsen for E18 mellom Arendal og Tvedestrand.

Om oljeforbindelser

Nye Veier har foreslått en grenseverdi for olje lik 5 mg/l i utløpsvannet. Statsforvalteren vil påpeke at ethvert utslipp av olje til resipienten er uønsket. Med bakgrunn i erfaringer fra drift av nye oljeutskillere, mener vi det ved normal drift er svært lave konsentrasjoner av olje i vannet ut fra oljeutskillere, og at en grenseverdi på 5 mg/l derfor gir en unødvendig høy grenseverdi. Vi mener en grenseverdi for olje lik 1,0 mg/l ut fra infiltrasjonsanlegget gir en realistisk grenseverdi, og at denne lar seg overholde ved normal drift og vedlikehold av oljeutskilleren. Grenseverdien samsvarer også

med fastsatt grenseverdi for E18 mellom Arendal og Tvedestrand. Analysene skal gjennomføres i henhold til en kvalitetssikret standard.

Om pH

Nye Veier viser i sin søknad til at utfelling av metallforbindelser i rensesystemene er mest effektivt i intervallet 7-9, og de søker om en grenseverdi for pH i intervallet 5-9. Statsforvalteren mener pH i vannet ut fra anlegget ikke vil kunne påvirke Mandalselva på bakgrunn av elvas fortynningskapasitet. Vi mener imidlertid at det er relevant å se denne tillatelsen i sammenheng med andre tillatelser for utslipp av tunnelvaskevann, og fastsetter derfor grenseverdien for pH til 6,0-8,5. Vi mener dette intervallet sikrer både en tilstrekkelig utfelling og forhindrer en eventuell lokal påvirkning i resipienten.

3.2.3. Diffuse utslipp av overvann (punkt 3.1.2 i tillatelsen)

Dagsonen av veianlegget ligger i nedbørsfeltene til de tre resipientene Aurebekkvann, Skagestadvannet og Mandalselva. Statsforvalteren vurderer at forurensning knyttet til dagsonen i hovedsak vil omfatte oljeforbindelser, salt, partikler, mikroplast og organiske miljøgifter.

Den nye E39-traséen ligger et stykke unna hovedresipientene, og ved å lede overvannet fra veianlegget til terreng med infiltrasjon i grøftemasse, vil overflatevannet renses lokalt før vannet når hovedresipientene. Vi mener risikoen for at resipientene vil kunne bli negativt påvirket slik at miljømålene for vannforvaltningen ikke nås eller miljøtilstanden reduseres, jamfør vannforskriften § 4, vil være så liten at forurensning fra overvann vil falle inn under forurensningsloven § 8, 3. ledd. Dette medfører at det ikke fastsettes utslippsgrenser knyttet til utslipp av overvann. Med tilsvarende begrunnelse følger det at vannforskriften § 12 ikke kommer til anvendelse.

Søknaden inneholder ikke informasjon om tiltak for å begrense konsekvensene ved langvarig bruk av veisalt. Veisalt, vanligvis NaCl, løses lett i vann og tynnes ut når det ledes til større vassdrag, men saltet vil ikke forsvinne. Økt saltinnhold i vassdragene kan påvirke artssammensetningen i vassdragene ved at noen arter fortregnes mens andre kommer til. Dette kan påvirke økologien i vassdraget.

I innsjøer vil det tyngre saltvannet synke til bunns og legge seg som et saltvannslag under ferskvannet, noe som kan føre til oksygenfritt bunnvann. Dette er spesielt problematisk i innsjøer med terskler. Salt vil også kunne ødelegge vegetasjonen langs veiene. Det er per i dag ingen gode metoder for å rense salt. Vi mener imidlertid at det er viktig at Nye Veier AS i sin miljørisikovurdering må vurdere tiltak som kan redusere saltbruken og andre tiltak for å redusere saltavrenning til vassdrag og terreng. Måling av saltforbindelser skal inngå i prøvetakingen av rensset vann fra rensedbassengene for å kunne gjøre en nærmere vurdering av potensialet for skade, og målinger av salt skal også sikres i annen relevant miljøovervåkning.

Selv om Statsforvalteren ikke har fastsatt grenseverdier knyttet til overvann, forventer vi at forbindelser som er relevante for drift av vei overvåkes i samsvar med det pågående overvåkningsprogrammet knyttet til utslippstillatelse nummer 2019.0867.T, jf. denne tillatelsens punkt 9.1.

4. Faktagrunnlag

4.1. Kort beskrivelse av veianlegget

Nye Veier AS har ansvaret for utbygging av E39 mellom Kristiansand og Ålgård. Delstrekningen mellom Døle bru og Mandalselva består av sju kilometer firefelts motorvei med fartsgrense 110 km/t og seks kilometer tofelts tilførselsvei med fartsgrense 90 km/t. Anlegget omfatter også to planfrie kryss langs E39 og en tunnel gjennom Sandnesheia. Prosjektet skal gjennomføres som en totalentreprise med integrert samhandling, og det er Hæhre Entreprenør AS som er valgt som totalentreprenør for prosjektet.

4.2. Om søknaden

Søknaden er utarbeidet av Hæhre Entreprenør AS på vegne av Nye Veier AS datert 28. mai 2021. Nye Veier AS sendte den 22. oktober 2021 et notat med supplerende opplysninger til søknaden.

Det søkes om tillatelse til utslipp for driftsfasen for delstrekningen av E39 mellom Døle bru og Mandal by, og foreslått virketidspunkt fra renseløsningene i tunnelen er satt i drift og har hatt en periode med prøvedrift. Søknaden omfatter en risikovurdering for utslipp av rensset tunnelvaskevann til infiltrering i rensebasseng endelig utslipp til Mandalselva. Søker har kommet med et forslag til grenseverdier og et måleprogram.

I driftsfasen av vei og tunnel vil suspendert stoff, oljeforbindelser, mikroplast, veisalt, metaller og andre organiske miljøgifter være de dominerende påvirkningsfaktorene. Tunnelvaskevannet skal samles opp og føres til et lukket sedimentasjonsbasseng, hvor vannet vil holdes tilbake i 2-4 uker for sedimentering av partikler. Etter at partiklene i vannet har sedimentert tilstrekkelig, ledes vannet fra det lukkede sedimentasjonsbassenget til et åpent filterbasseng, før det går til Mandalselva via et lukket overvannssystem. Søker ønsker fastsettelse av grenseverdier i prøvetakingspunkt mellom det lukkede sedimentasjonsbassenget og det åpne infiltrasjonsbassenget.

I brev med supplerende opplysninger til søknad om utslippstillatelse, understreker Nye Veier AS at de ikke vil benytte såpe ved tunnelvask, og at det derfor ikke vil være behov for å overvåke for såperester i driftsfasen.

Som en del av søknaden er det gjennomført en sårbarhetsanalyse i henhold til Statens vegvesens rapporter nr. 578 «*Vannforekomsters sårbarhet for avrenning fra vei*» og nr. 597 «*Vannforekomsters sårbarhet for avrenningsvann fra vei under anlegg- og driftsfasen*». Resipienten for tunnelutslippet er «Mandalselva – Mandal til utløp» (022-752-R), hvor sårbarheten er vurdert til å være middels sårbarhet med hensyn til naturmangfold og høy sårbarhet med hensyn til vannforskriften.

4.3. Om vannforekomstene

Veianlegget berører vannforekomstene Skagestadvannet bekkefelt (022.758-R) med avrenning til Skagestadvannet (022.1187.L), Aurebekkvannet bekkefelt (022.788.R) med avrenning til Aurebekkvannet (022.11688.L), Mandalselva – Mandal til utløp (022-752-R) og Mandalselva – Øyslebø til Mandal (022.814.R).

Skagestadvannet er en del av Lonavassdraget, som inngår i verneplan for vassdrag IV. Vannet er karakterisert som middels stor, kalkfattig og klar innsjø med mål om god økologisk tilstand innen 2033 og god kjemisk tilstand innen 2027. Dagens økologiske tilstand er vurdert til god, mens den kjemiske tilstanden ikke er definert. Vannet har flere grunne terskler og dype høler.

Aurebekkvannet er definert som middels stor, kalkfattig og klar innsjø, hvor den økologiske tilstanden er vurdert som god, og den kjemiske tilstanden er udefinert. Vannforekomsten har mål om god økologisk tilstand innen 2033 og god kjemisk tilstand innen 2027.

Mandalselva er et nasjonalt laksevasdrag, hvor det fra tidligere er registrert elvemusling. Det foreligger imidlertid ingen registrerte funn av nyere dato. Hele vassdraget har høy verdi. Veianlegget berører to definerte vannforekomster i Mandalselva, Mandal til utløp (022.752.R) og Øyslebø til Mandal (022.814.R.) Vannforekomsten Mandal til utløp har moderat økologisk tilstand og dårlig kjemisk tilstand, mens vannforekomsten Øyslebø til Mandal har dårlig økologisk tilstand og god kjemisk tilstand.

5 Saksgang

Statsforvalteren behandler søknader i samsvar med forurensningsforskriften kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven.

5.1. Forhåndsvarsel og uttalelser

Søknaden har vært på offentlig høring i perioden fra 11. juni – 7. august 2021. I løpet av høringsperioden kom det inn fire høringsvar. De innkomne merknadene ble oversendt til Nye Veier AS og Hæhre Entreprenør AS i brev datert 18. august 2021. Nye Veier sendte tilbakemelding på de innkomne merknadene i brev av 31. august 2021.

Høringsuttalelser til søknaden

Agder fylkeskommune i brev datert 23. juli 2021:

Fylkeskommunen skriver at forutsatt at renseanleggene fungerer som beskrevet, så vil ikke forurensningen fra veianleggets driftsfase medføre økt fare for forringelse av vannmiljøet eller medføre økt risiko for at miljømålet for resipienten ikke nås ved utløp av neste planperiode i 2027. Fylkeskommunen anmoder Statsforvalteren om å vurdere å gi tidsbegrensning for utslippet til resipient med tanke på gytetid for anadrom laksefisk.

Fiskeridirektoratet i brev datert 14. juni 2021:

Fiskeridirektoratet vurderer at søknaden ikke omfatter forhold som vil kunne gi konsekvenser for de interessene Fiskeridirektoratet er ment å ivareta.

Kystverket i brev av 25. juni 2021:

Kystverket har ingen merknader til søknaden.

Mattilsynet i brev av 25. juni 2021:

Ingen kommunale drikkevannskilder berøres som følge av driftsfasen av veistrekningen mellom Døle bru og Mandal, men Mattilsynet kan ikke se at risikoen for påvirkning av private drikkevannskilder er omtalt i søknaden og viser til drikkevannsforskriften § 4, som understreker at det er forbudt å forurense drikkevann eller å gjennomføre tiltak som medfører fare for at drikkevannet blir forurenset.

Nye Veier AS sine kommentarer til høringsuttalelsene

Nye Veier AS anser det ikke som nødvendig å svare på andre enn Mattilsynets uttalelse.

Nye Veier viser i sin tilbakemelding til et kart med oversikt over private brønner langs veianlegget. På bakgrunn av deres vurdering om at vannet fra dagsonen av veianlegget ikke medfører forurensningsfare, har ikke Nye Veier AS funnet grunn til å søke om utslippsgrenser for annet vann enn utslippet fra tunnelvaskevannet. Det er ingen private vannforsyningsanlegg i området sør for Sandnesheia der det rensede tunnelvaskevannet slippes ut, og det er etter Nye Veier AS sitt syn ikke noen anlegg som vil kunne bli forurenset av utslippene fra veiens driftsfase.

Statsforvalterens kommentar

Eventuell påvirkning på private drikkevannskilder anser vi som et privatrettslig forhold. Statsforvalteren deler imidlertid Nye Veier AS sin vurdering av forurensningspotensialet fra dagsonen av veianlegget, og vi har ingen ytterligere kommentarer til de innkomne merknadene eller Nye Veier AS sin vurdering.

5.2. Oversendelse av utkast til tillatelse for gjennomgang

Statsforvalteren sendte utkast til oversendelsesbrev for utslippstillatelse med tilhørende vilkårsdel til Nye Veier AS den 15. november 2021.

Nye Veier AS meddelte den 18. november at de ikke har merknader til de vilkårene som framkom av utkastet, men påpekte at den foreslåtte grenseverdien for pH i vilkårsdelen ikke samsvarer med intervallet i vurderingen i oversendelsesbrevet.

I den endelige tillatelsen etter forurensningsloven for driftsfasen av E39 delstrekning Mandal øst til Mandal by - Nye Veier AS er derfor denne ulikheten korrigert, og for øvrig er alle andre vilkår videreført i den endelige tillatelsen.

6. Klagerett

Nye Veier AS og andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket, inkludert gebyrsatsen. En eventuell klage bør inneholde en begrunnelse og hvilke endringer som ønskes. I tillegg skal andre opplysninger som kan ha betydning for saken, komme fram.

Klagefristen er tre uker fra dette brevet ble mottatt. En eventuell klage skal sendes til Statsforvalteren i Agder.

Med hilsen

Ingunn Løvdal (e.f.)
Miljøvern avdelingen

Veronica Skjævestad
Faggruppeleder forurensning

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Nye Veier AS til utslipp fra driftsfase for E39 delstrekning Mandal øst til Mandal by

Kopi til:

HÆHRE ENTREPRENØR AS Elisabeth Kallbekken
Larsen

Postboks 279 1301 SANDVIKA

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Nye Veier AS til utslipp fra driftsfase for E39 delstrekning Mandal øst til Mandal by

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § 11 jf. § 16. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger fremkommet i søknad, i ettersendt dokumentasjon og under saksbehandlingen. Vilkårene framgår på side 4 til og med side 11.

Hvis bedriften ønsker å foreta endringer i driftsforhold som kan ha betydning for forurensningen fra virksomheten og som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret, må bedriften i god tid på forhånd søke om endring av tillatelsen. Bedriften bør først kontakte forurensningsmyndigheten for å avklare behovet for slik endring.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen fire år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal bedriften sende en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at forurensningsmyndigheten kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Bedriftsdata

Bedrift	Nye Veier AS avd prosjektkontor E39
Beliggenhet/gateadresse	Svanedamsveien 10, 4621 Kristiansand
Postadresse	Kjøita 6, 4630 Kristiansand
Kommune og fylke	Kristiansand, Agder
Org. nummer (bedrift)	919410620
Lokalisering av utslippspunkt	Tunnelutslipp Sandnesheia til Mandalselva via overvannsledning: UTM sone 33, øst: 57498, nord: 6457510
NACE-kode og bransje	42.110 Bygging av veier og motorveier
Kategori for virksomheten ¹	

Forurensningsmyndighetens referanser

Tillatelsesnummer	Anleggsnummer
2021.1029.T	4204.0546.02

Tillatelse første gang gitt: 22.11.2021	Tillatelse sist revidert i medhold av fl § 18 tredje ledd:	Tillatelse sist endret:
Ingunn Løvdal Miljøverndirektør	Veronica Skjævestad Faggruppeleder forurensning	

¹ Jf. forskrift om begrensning av forurensning av 06.01.2004 nr. 931 (forurensningsforskriften) kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven

Innhold

1	Tillatelsens ramme	3
2	Generelle vilkår.....	3
2.1	Utslippsbegrensninger.....	3
2.2	Plikt til å overholde grenseverdier	3
2.3	Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig	3
2.4	Utskifting av utstyr og endring av utslippspunkt.....	3
2.5	Plikt til forebyggende vedlikehold	3
2.6	Tiltaksplikt ved økt forurensningsfare	4
2.7	Internkontroll.....	4
3	Utslipp til vann	4
3.1	Utslippsbegrensninger.....	4
3.1.1	Utslippsgrenser for utslipp av rensset tunnelvann	4
3.1.2	Diffuse utslipp av overvann	4
3.1.3	Utslippsreduserende tiltak	5
4	Utslipp til luft.....	5
4.1.1	Diffuse utslipp	5
5	Grunnforurensning og forurensede sedimenter	6
6	Kjemikalier	6
7	Avfall	7
7.1	Generelle krav.....	7
8	Utslippskontroll og rapportering til forurensningsmyndigheten.....	7
8.1	Kartlegging av utslipp	7
8.2	Utslippskontroll	7
8.3	Kvalitetssikring av målingene	8
8.4	Program for utslippskontroll	8
8.5	Rapportering til forurensningsmyndigheten	8
9	Miljøovervåking	9
9.1	Overvåking av resipienter	9
10	Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning.....	9
10.1	Miljørisikoanalyse	9
10.2	Forebyggende tiltak	9
10.3	Beredskapsanalyse og beredskapsplan.....	9
10.4	Varsling av akutt forurensning.....	10
11	Eierskifte, omdanning m.v.	10
12	Tilsyn	10

1 Tillatelsens ramme

Tillatelsen gjelder forurensning fra utslipp av rensset tunnelvann fra Sandnesheitunnelen og utslipp av overvann fra veianlegget til terreng.

2 Generelle vilkår

2.1 Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsens pkt. 3 til 12. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er også omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp er fremkommet i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte miljøgifter oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår gjennom uttrykkelig regulering i vilkårenes pkt. 3 til 12.

2.2 Plikt til å overholde grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som er vanlig for den aktuelle type virksomhet i en slik grad at det kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra bedriften, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere sine utslipp, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke gjennom vilkår i pkt. 3 flg. uttrykkelig er satt grenser for.

For produksjonsprosesser der utslippene er proporsjonale med produksjonsmengde, skal eventuell reduksjon av produksjonsnivået som minimum medføre en tilsvarende reduksjon i utslippene.

2.4 Utskifting av utstyr og endring av utslippspunkt

Ved utskifting av utstyr må det nye utstyret tilfredsstillende prinsippet om bruk av beste tilgjengelige teknikker med sikte på å motvirke forurensende utslipp og annen negativ innvirkning på miljøet (BAT-prinsippet), jfr. pkt. 2.3.

Dersom det skal foretas utskifting av utstyr der det er mulig å oppnå utslippsreduksjoner av betydning, skal bedriften gi melding til forurensningsmyndigheten om dette i god tid før det tas beslutning om valg av utstyr.

Hvis bedriften ønsker å endre utslippspunkter for rensset tunnelvann, må den søke om tillatelse til dette.

2.5 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslipp på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp, skal bedriften sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System og rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal kunne dokumenteres.

2.6 Tiltaksplicht ved økt forurensningsfare

Dersom det oppstår fare for økt forurensning, plikter bedriften så langt det er mulig uten urimelige kostnader å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Bedriften skal så snart som mulig informere forurensningsmyndigheten om forhold som kan føre til vesentlig økt forurensning eller forurensningsfare. Akutt forurensning skal varsles iht. pkt. 10.4.

2.7 Internkontroll

Bedriften plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette². Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at bedriften overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Bedriften plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Bedriften plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold. Plikt til å gjennomføre risikoanalyse med hensyn til *akutt* forurensning følger av punkt 10.1.

3 Utslipp til vann

3.1 Utslippsbegrensninger

3.1.1 Utslippsgrenser for utslipp av rensset tunnelvann

Tabell 1: Grenseverdier for utslipp fra Sandnesheitunnelen.

Kilde	Komponent	Utslippsgrense
Renset utslipp av tunnelvann	Suspendert stoff	25 mg/l
Renset utslipp av tunnelvann	Olje	1,0 mg/l
Renset utslipp av tunnelvann	pH	6,0-8,5

De fastsatte grenseverdiene gjelder for prøvetakingspunkt ut fra siste rensetekniske installasjon før påslipp til overvannsledning med utslippspunkt i Mandalselva. Utslippspunktet er oppgitt å ha koordinatene N6457510, Ø57498 i UTM sone 33.

Forurensningsmyndigheten vil på bakgrunn av ny kunnskap innhentet gjennom overvåkingen virksomheten skal gjennomføre, jf. pkt. 8 flg., kunne fastsette grenseverdier for andre komponenter eller fastsette strengere grenser, herunder utslipp av metaller, miljøgifter, veisalt og mikroplast.

3.1.2 Diffuse utslipp av overvann

Statsforvalteren har ikke fastsatt grenseverdier knyttet til overvann fra dagsonene til terreng. Vi har vurdert den potensielle forurensningen knyttet til overvann til å være av mindre miljømessig betydning. Denne vurderingen må dokumenteres av Nye Veier AS gjennom overvåking, jf. pkt. 8 flg. og 9 flg. i denne tillatelsen.

² Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 06.12.1996 nr. 1127

3.1.3 Utslippsreducerende tiltak

Feiing

- Feiestøv skal håndteres i samsvar med gjeldende regelverk for næringsavfall.

Krav til renseanlegg og rensedamner

- Rensenalegg for tunnelvask skal være dimensjonert for å kunne håndtere minimum en helvask og en tankbilvelt, inkludert spylevann.
- Åpne rensedamner skal være dimensjonert for 100-årsflom.

Rensebassengene må ha tilstrekkelig oppholdstid, slik at:

- Utslippsgrensene i denne tillatelsen overholdes.
- Utslipp av øvrige forurensningskomponenter ikke medfører vesentlig forurensning eller skade.

Drift og vedlikehold av renseanlegg og rensedamner

Nye Veier AS skal utarbeide rutiner for drift og vedlikehold av rensesystemene. Rutinene skal inngå i virksomhetens internkontrollsystem og skal foreligge skriftlig. Rutinene må minimum omfatte en beskrivelse av:

- Prøvetaking.
- Tømmerutiner for slam og olje.
- Inspeksjon.
- Kontroll av funksjon, herunder styringsparametere, vannmengder, oljefilm, overløp og alarmer.

Salt, mikroplast og såpe

Nye Veier AS må på bakgrunn av resultatene fra utslippskontrollen, jf. pkt. 8 og 9, nyeste kunnskap og beste teknologi:

- Vurdere behov og muligheter for å gjennomføre tiltak for å redusere saltbruk og saltavrenning.
- Vurdere behov og muligheter for å gjennomføre tiltak for å redusere utslipp av mikroplast
- Begrense bruken av såpe, herunder også biologisk nedbrytbare såper.

Utslippstidspunkt og utslippsmengder

Nye Veier AS skal vurdere:

- Resipientens sårbarhet i tidsperioden tunnevaskevannet slippes ut. Utslipp i gyteperioder bør unngås.
- Resipientens sårbarhet knyttet til utslippsmengder per tidsenhet under utslipp fra renseløsningene.

4 Utslipp til luft

4.1.1 Diffuse utslipp

Utslipp til luft (støy og støv) er ikke regulert spesifikt i denne tillatelsen. Støy og støv fra veianlegg er regulert gjennom forurensningsforskriften kapittel 5 om støy og kapittel 7 om lokal luftkvalitet. Eventuell støy fra tunnelvasking vil omfattes av støyretningslinje T-1442.

5 Grunnforurensning og forurensede sedimenter

Virksomheten skal ikke medføre utslipp til grunn eller grunnvann som kan medføre skader eller ulemper for miljøet.

Bedriften plikter å gjennomføre forebyggende tiltak som skal hindre utslipp til grunn og grunnvann. Bedriften plikter videre å gjennomføre tiltak som er egnet til å begrense miljøvirkningene av et eventuelt utslipp til grunn og grunnvann. Utstyr og tiltak som skal forhindre utslipp til grunn og grunnvann eller hindre at eventuelle utslipp medfører skade eller ulempe for miljøet, skal overvåkes og vedlikeholdes regelmessig. Plikten etter dette avsnittet gjelder tiltak som står i et rimelig forhold til de skader og ulemper som skal unngås.

Bedriften skal holde løpende oversikt over eventuell eksisterende forurenset grunn på bedriftsområdet og forurensede sedimenter utenfor, herunder faren for spredning, samt vurdere behovet for undersøkelser og tiltak. Er det grunn til å anta at undersøkelser eller andre tiltak vil være nødvendig, skal forurensningsmyndigheten varsles om dette.

Terrenginngrep som kan medføre fare for at forurensning i grunnen sprer seg, må ha godkjent tiltaksplan etter forurensningsforskriften kapittel 2³, eventuelt tillatelse etter forurensningsloven. Tiltak i forurensede sedimenter må ha tillatelse etter forurensningsloven eller forurensningsforskriften kapittel 22.

6 Kjemikalier

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes i virksomheten, både som råstoff i prosess og som hjelpekjemikalier, for eksempel begroingshindrende midler, vaskemidler, hydraulikkvæsker, brannbekjempningsmidler.

For kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal bedriften dokumentere at den har foretatt en vurdering av kjemikalienes helse- og miljøegenskaper på bakgrunn av testing eller annen relevant dokumentasjon, jf. også punkt 2.7 om internkontroll.

Bedriften plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier som benyttes, og av om alternativer finnes. Skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter bedriften å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.⁴

Stoffer alene, i stoffblandinger og/eller i produkter, skal ikke framstilles, bringes i omsetning, eller brukes uten at de er i overensstemmelse med kravene i REACH-regelverket⁵ og andre regelverk som gjelder for kjemikalier.

---

³ Jf. forurensningsforskriftens kapittel 2 om opprydning i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider

⁴ Jf. lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) av 11.06.1976 nr. 79 § 3a om substitusjonsplikt

⁵ Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrenning av kjemikalier (REACH-forskriften) av 30.05.2008 nr. 516

7 Avfall

7.1 Generelle krav

Bedriften plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det dannes avfall som følge av virksomheten. Innholdet av skadelige stoffer i avfallet skal begrenses mest mulig.

Bedriften plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder gjenvinning, skjer i overensstemmelse med regler fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven.⁶

Feiestøv fra tunnel og slam fra renseanlegg og sedimentasjonsanlegg er forventet å være forurenset. Disse avfallsfraksjonene er å anse som næringsavfall og skal håndteres i samsvar med bestemmelsene i forurensningsloven § 32.

Fortynning av farlig avfall med den virkning at avfallet etter fortynning blir regnet som ordinært avfall er ikke tillatt. Ulike typer farlig avfall kan ikke sammenblandes hvis dette kan medføre fare for forurensning eller skape problemer for den videre håndteringen av avfallet. Farlig avfall kan heller ikke blandes sammen med annet avfall, med mindre dette letter den videre behandlingen av det farlige avfallet og dette gir en miljømessig minst like god løsning.

8 Utslippskontroll og rapportering til forurensningsmyndigheten

8.1 Kartlegging av utslipp

Bedriften plikter systematisk å kartlegge virksomhetens utslipp til luft og vann. Bedriften skal legge denne kartleggingen til grunn for utarbeidelsen av programmet for utslippskontroll (punkt 8.4).

8.2 Utslippskontroll

Bedriften skal kontrollere og dokumentere utslippene til vann ved å gjennomføre målinger. Målinger skal utføres slik at de blir representative for virksomhetens faktiske utslipp og skal omfatte:

- Utslipp av komponenter som er regulert gjennom grenseverdier fastsatt i tabell 1 under punkt 3.1.1 i tillatelsen.
- Utslipp av andre komponenter som kan ha miljømessig betydning og dermed er omfattet av rapporteringsplikten. Her menes blant annet relevante metaller, eventuelle såpeforbindelser, olje, organiske miljøgifter, salt og mikroplast i rensset tunnelvann.

Bedriften skal velge løsninger som reduserer den totale usikkerheten ved prøvetaking og analyse til et akseptabelt nivå. For alle målinger skal det være en prøvetakingsfrekvens som sikrer representative prøver.

For utslipp av komponenter som er regulert i tabellen i punkt 3.1.1. skal bedriften årlig foreta en faglig begrunnet vurdering av utslippsmengde og rapportere dette i henhold til punkt 8.5.

Nye Veier AS skal årlig foreta en faglig begrunnet vurdering av utslippsmengde og konsekvens av alle målte forurensningskomponenter. Dette skal rapporteres til Statsforvalteren i henhold til punkt 8.5.

---

⁶ Se blant annet avfallsforskriften av 1.6.2004 nr 930 og kapittel 18 i forurensningsforskriften av 1.6.2004 nr 931.

8.3 Kvalitetssikring av målingene

Bedriften er ansvarlig for at måleutstyr, metoder og gjennomføring av målingene er forsvarlig kvalitetssikret blant annet ved å:

- utføre målingene etter Norsk standard. Dersom det ikke finnes, kan internasjonal standard benyttes. Bedriften kan benytte andre metoder enn norsk eller internasjonal standard dersom særlige hensyn tilsier det. Bedriften må i tilfelle dokumentere at særlige hensyn foreligger og at den valgte metoden gir representative tall for virksomhetens faktiske utslipp.
- bruke akkrediterte laboratorier for analyse utføres.
- jevnlig vurdere om plassering av prøvetakingspunkter, valg av prøvetakingsmetoder og -frekvenser gir representative prøver. Denne vurderingen skal utføres av fagkyndig tredjepart.
- jevnlig utføre kontroll og kalibrering av måleutstyr.

8.4 Program for utslippskontroll

Bedriften skal ha et program for utslippskontroll som inngår i bedriftens dokumenterte internkontroll.

I programmet skal bedriften redegjøre for de kartlagte utslippene (punkt 8.1), gjennomføringen av utslippskontrollen (punkt 8.2) og kvalitetssikring av målingene (punkt 8.3).

Programmet for utslippskontroll skal inneholde:

- en redegjørelse for virksomhetens faktiske utslipp til vann med en vurdering av volum og innhold.
- en beskrivelse av de forskjellige trinnene i målingene (prøvetaking - analyse - beregning) for hver komponent.
- en beskrivelse av måleutstyr som benyttes til målinger, samt frekvens for måleutstyrskontroll og kalibrering.
- en begrunnelse for valgte prøvetakingspunkter og prøvetakingsmetodikk (metoder og frekvens).
- en beskrivelse av valgte metoder/standarder for analyse.
- en redegjørelse for hvilke usikkerhetsbidrag de ulike trinnene gir.
- UTM-koordinater for utslippspunkt fra renseanlegg og utslippspunkt til resipient.

Programmet for utslippskontroll skal holdes oppdatert.

Et oppdatert måleprogram for kontroll med utslipp av rapporteringspliktige komponenter sendes Statsforvalteren innen **31. januar 2022.**

8.5 Rapportering til forurensningsmyndigheten

Nye Veier AS skal **innen 1. mars hvert år** levere en årsrapport til Statsforvalteren som inneholder følgende informasjon om forrige år:

- Resultater fra utslippskontroll.
- Resultater fra miljøovervåkning.
- En faglig begrunnet vurdering av utslippene av relevante utslippsparemetere og deres mulige påvirkning på og konsekvens for naturmiljøet.
- En beskrivelse av gjennomførte tiltak knyttet til drift og vedlikehold av renseanlegg og sedimentasjonsdammer.
- Håndtering av slam og feiestøv.

- Oppsummering av inntrufne avvik og hvordan disse er fulgt opp.

9 Miljøovervåking

9.1 Overvåking av resipienter

Nye Veier AS gjennomfører allerede miljøovervåking i tråd med vannforskriften i henhold til gjeldende utslippstillatelse for anleggsfasen for delstrekningen av E39 mellom Mandal øst og Mandal by, jf. pkt 10 i tillatelse nr 2019.0867.T datert 2. oktober 2019, sist revidert 10.juli 2020.

Nye Veier AS skal innen **31. januar 2022** ha gjennomført en vurdering av hvorvidt miljøovervåkningsprogrammet i tillatelse 2019.0867.T skal oppdateres med parametere som knyttes til driftsfasen.

Statsforvalteren kan på et senere tidspunkt gi pålegg om miljøovervåking i resipient knyttet til veianleggets driftsfasen. Dette vil sees på i sammenheng med endring/avslutning av miljøovervåkingen knyttet til anleggsfasen, jf. tillatelse 2019.0867.T.

10 Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

10.1 Miljørisikoanalyse

Bedriften skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av sin virksomhet. Bedriften skal vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- eller miljøskader. Miljørisikovurderingen skal holdes oppdatert.

Risikoanalysen skal ta hensyn til ekstremvær, flom etc. og fremtidige klimaendringer.

Bedriften skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

10.2 Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikoanalysen skal bedriften, så langt det er mulig og uten urimelige kostnader, iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere miljørisikoen. Dette gjelder både sannsynlighetsreducerende og konsekvensreducerende tiltak. Bedriften skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

10.3 Beredskapsanalyse og beredskapsplan

Med grunnlag i miljørisikoanalysen skal bedriften og de iverksatte risikoreducerende tiltakene etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer.

Beredskapsplanen skal holdes oppdatert og kunne fremvises ved behov.

10.4 Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift⁷. Bedriften skal også så snart som mulig underrette forurensningsmyndigheten i slike tilfeller.

11 Eierskifte, omdanning m.v.

Hvis virksomheten overdras til ny eier, skal melding sendes forurensningsmyndigheten så snart som mulig og senest én måned etter eierskiftet.

12 Tilsyn

Bedriften plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

---

⁷ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269

Vedlegg 1

Liste over prioriterte miljøgifter, jf. punkt 2.1.

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 flg.

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

Bromerte flammehemmere	Vanlige forkortelser
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4'-isopropyliden difenol)	TBBPA

Klorerte organiske forbindelser

Dekloran pluss (syn og anti isomere former)	DP (syn-DP, anti DP)
1,2-Dikloreten	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ -C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ -C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ -C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ -C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloreten	PER
Triklorbenzen	TRI
Trikloran (2,4,4'-Triklor-2'-hydroksydifenyleter)	TCS
Tris(2-kloretyl)fosfat	TCEP

Enkelte tensider

Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC

Nitromuskforbindelser

Muskxylen	
-----------	--

Alkyfenoler og alkylfenoletoksylater

Nonylfenol og nonylfenoletoksilater	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksilater	OF, OP, OFE, OPE
4-heptylfenoler (forgrenet og rettkjedet)	4-HPbl
4-tert-pentylfenol	4-t-PP
4-tert-butylfenol	4-t-BP
Dodecylfenol m. isomerer	DDP
2,4,6 tri-tert-butylfenol	TTB-fenol

Per- og polyfluorerte alkylforbindelser (PFAS)

Perfluoroktansulfonsyre (PFOS), inkl. salter av PFOS og relaterte forbindelser	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
--	-----------------------------------

Perfluorheksansulfonsyre (PFHxS), inkl salter av PFHxS og relaterte forbindelser	PFHxS, PFHxS-relaterte forbindelser
Perfluorobutansulfonsyre (PFBS), inkl. salter av PFBS og relaterte forbindelser	PFBS, PFBS-relaterte forbindelser
Perfluoroktansyre	PFOA
Langkjedete perfluorerte karboksylsyrer C9-PFCA - C14-PFCA	PFNA, PFDA, PFUnDA, PFDoDA, PFTTrDA, PFTeDA
Tinnorganiske forbindelser	
Tributyltinnforbindelser	TBT
Trifenyltinnforbindelser	TFT, TPT
Dibutyltinnforbindelser	DBT
Dioktyltinnforbindelser	DOT
Polysykliske aromatiske hydrokarboner	
	PAH
Ftalater	
Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Benzylbutylftalat	BBP
Dibutylftalat	DBP
Diisobutylftalat	DIBP
Bisfenol A	
	BPA
Siloksaner	
Dodekametylsykloheksasiloksan	D6
Dekametylsyklopentasiloksan	D5
Oktametylsyklotetrasiloksan	D4
Benzotriazolbaserte UV-filtre	
2-Benzotriazol-2-yl-4,6-di-tert-butylphenol	UV-320
2,4-di-tert-butyl-6-(5-chlorobenzotriazol-2-yl)phenol	UV-327
2-(2H-benzotriazol-2-yl)-4,6-ditertpentylphenol	UV-328
2-(2H-Benzotriazol-2-yl)-4-(tert-butyl)-6-(sec-butyl)phenol	UV-350